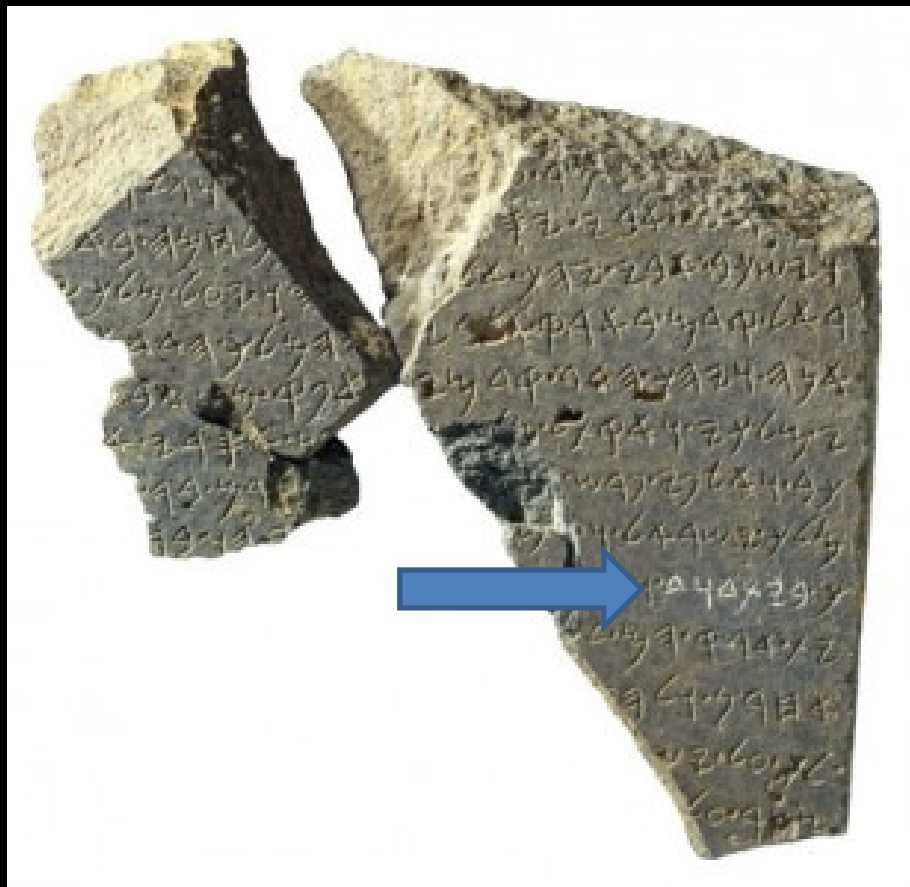

Arkeologi och Bibeln

Stele från 800-talet f.Kr blev funnen år 1993 i Dan

Stelen är skriven på arameiska
av kung Hasael som styrde i
Damaskus 842-805 f.Kr

“ och tusentals ur kavalleriet.
[Och jag dödade...]ram son till
[...] Israels kung, och jag
dödade [...]yaho son till [...
ku]/ng från **Davids hus.**”

Israels kung Joram och Judas kung Ahasja (Ahazyaho)
stred mot kung Hasael år 841 f.Kr och förlorade enligt
2Kung 8:28-29

Khirbet Qeiyafa (Utgrävningar 2007-2013)

Nära platsen för David och Goliat (1Sam 17:1-3)

Khirbet Qeiyafa (Utgrävningar 2007-2013)

Filisteerna flydde vid Saarajim (två portar, 1Sam 17:48-52)

Khirbet Qeiyafa (Utgrävningar 2007-2013)

Saarajim omnämnt med Soko och Aseka (Jos 15:35-36)

Saarajim omnämns tillsammans med kung David (1Krön 4:31)

Khirbet Qeiyafa (Utgrävningar 2007-2013)

Khirbet Qeiyafa dateras till 1000 år f.Kr. på kung David tid

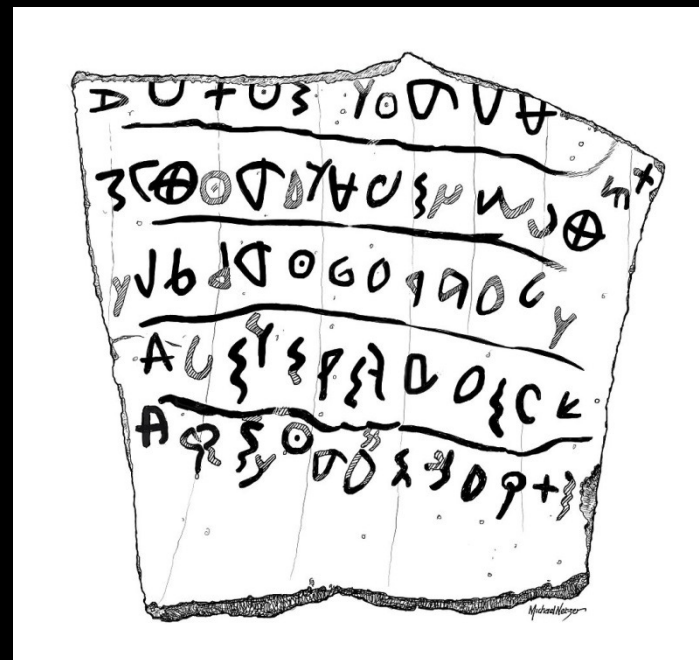
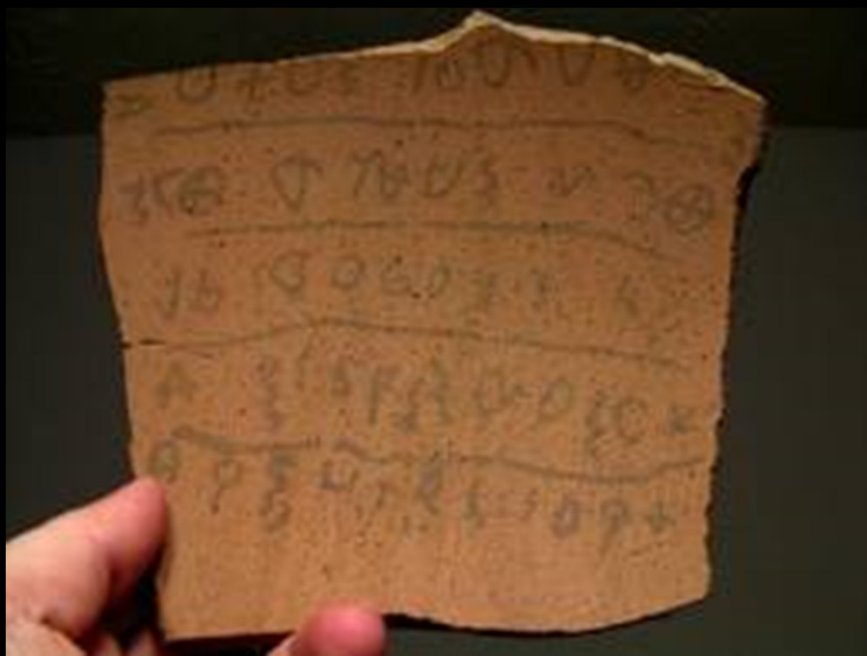
Datering baserat på lerkrukor och lerskärvor

kol 14 från 10 olivoljegropar, stadsplan, geografiskt läge

Khirbet Qeiyafa (Utgrävningar 2007-2013)

Gammal hebreisk skrift – Den äldsta skrift som hittats

Förtryck inte, och tjäna Gud... utplåna han/hon
Domaren och **änkan** grät ; han hade makten
Över en bofast **främling** och **barnet**, han utplånade dem tillsammans
Männen hövdingarna/officerarna har tillsatt en **kung**
Han markerade 60 (?) tjänare bland
kommuniteterna/boplatserna/generationerna.

Khirbet Qeiyafa (Utgrävningar 2007-2013)

- Inga grisben hittades, ståstenar utan avgudabilder

Judisk stad?
Inga grisben

Ståstenar
1Mos 28:16-19

Samaria-Sebaste

Västra
ingången

Samaria-Sebaste

Därför skall jag göra Samaria till en stenhög på marken till en plats för vinodling. Jag skall vräka hennes stenar ner i dalen, och blotta hennes grundvalar. 7 Alla hennes utskurna avgudabilder skall krossas, alla hennes skökogåvor skall brännas upp i eld, alla hennes avgudar skall jag förstöra. Ty genom skökolön har hon skaffat dem, och skökolön skall de bli igen. (Mika 1:6-7, över 700 år f.Kr.)

Samaria-Sebaste

Därför skall jag göra Samaria till en stenhög på marken till en plats för vinodling. Jag skall vräka hennes stenar ner i dalen, och blotta hennes grundvalar. (Mika 1:6)

Khirbet Qeiyafa (Utgrävningar 2007-2013)

Nära platsen för David och Goliat (1Sam 17:1-3)

Psalm 23

1 HERREN är min herde, mig skall intet fattas.

2 Han låter mig vila på gröna ängar, han för mig till vatten där jag finner ro.

3 Han vederkvicker min själ, han leder mig på rätta vägar för sitt namns skull.

4 Om jag än vandrar i dödsskuggans dal, fruktar jag intet ont, ty du är med mig.
Din käpp och stav de tröstar mig.

5 Du dukar för mig ett bord i mina ovänners åsyn.
Du smörjer mitt huvud med olja och låter min bägare flöda över.

6 Idel godhet och nåd skall följa mig i alla mina livsdagar, och jag skall bo i HERRENS hus evinnerligen.

